

Formanden: Ogsaa dette Lovforslag vil blive tilstillet Konseilspræsidiat.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Ophævelse af Bankkomiteen af 9. Februar 1908 og om Oprettelse af en Afviklingskasse.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 867 ff.)

Der var ikke stillet noget Ændringsforslag.

Lovforslaget som Helhed sattes under Forhandling.

Finansministeren (Brandes): Jeg vil gerne, med den højtærede Formands Tilsladelse, gøre nogle Bemærkninger i Anledning af en Erklæring, som er fremkommen fra Nationalbanken paa Grund af Udtalelser, der faldt fra mig ved første Behandling af denne Sag. Disse Udtalelser fra min Side gik ud paa, at Nationalbanken ikke øver den Indflydelse og ikke indtager den Stilling, som man kunde ønske, og som dens Forrettigheder, om ikke gøre den til Pligt, saa dog stille den som Opgave. Nationalbanken har i en Erklæring, som er fremkommen i Bladene, i Virkeligheden haft den samme Anskuelse om sin egen Stilling, som Finansministeren har ytret, men den har gjort gældende, at den ikke formaar at indtage en saadan Stilling, som den altsaa selv mente det vilde være heldigt, om den indtog. Nationalbanken ønsker øjensynligt at have en dominerende Indflydelse overfor Bankforhold og Pengesforhold her til Lands, men mener sig ikke i Stand til at øve en saadan Indflydelse. Dette kan siges at være vanskeligt at diskutere. Nationalbanken gør selv gældende, at en saadan Indflydelse, som maatte ønskes, har den tidligere haft, men ved Tidernes Ugunst har den mistet den, og den anfører som Grund herfor dette, at efterhaanden have de private Banker faaet saa rigelige Pengemidler at raade over ad forskellige Veje, at Nationalbanken ikke paa samme Vis som tidligere kan gøre sig gæl-

dende. Den Gang stod Nationalbanken ved sin Pengestyrke med et Herredømme paa Pengemarkedet, som altsaa nu efterhaanden er delt mellem flere. Der er naturligvis noget i dette. Det er muligt, at Forholdene virke stærkt ind, men der er dog ogsaa dertil at sige, at noget beror ogsaa paa Personlighedens Magt. Hvis en maaltbevidst Personlighed, der ligesom inkarnerer Bankens Magt og Virksomhed, leder saa stor en Bank som Nationalbanken med dens Særstilling her til Lands, vil en saadan Personlighed ogsaa gøre sig gældende paa anden og stærkere Vis, end om der sidder en Direktion, sammensat vel af dygtige Mænd, men ikke af saadanne, der optræde paa samme Maade, som det tidligere har været Tilfældet med Nationalbankdirektører.

Og naar dernæst Nationalbanken hævder, at ogsaa Staten, ogsaa Finanserne have stillet sig anderledes overfor Privatbankerne end tidligere, idet den forsyner dem med Midler fra Statskassen, saa beror jo dette Forhold paa Aftaler, der i sin Tid ere truffet mellem Bankerne og Staten, Aftaler, i hvilke Nationalbanken har taget Del, og det vides ikke, at Nationalbanken nogen Sinde har protesteret imod, at Finanserne lod rigelige Midler af Statens Pengemidler tilflyde de private Banker. En Grund dertil har ogsaa været, at man fra Rigsdagens Side ønskede, at Kassebeholdningen — det er jo om denne, der er Tale — anbragte sine Midler til nogenlunde høj Rente, og man kunde fra Nationalbanken kun opnaa en forholdsvis meget lav Rente, en Rente af 1 $\frac{1}{2}$ %, medens man fra de private Banker kunde opnaa en højere Rente og dog efter Finansministerens Mening anbringe Pengene fuldkomment betryggende og sikkert. Men dernæst har hele den Turnus, efter hvilken Staten lader sine Pengemidler tilflyde private Banker baade i Provinserne og her i Byen, i Virkeligheden været billigt af Nationalbanken, og der har aldrig hævet sig nogen Protest derimod.

Naar jeg saa kommer til Grundspørgsmaalet, altsaa Spørgsmaalet om Nationalbankens Stilling, ja, saa er det jo naturligvis vanskeligt at diskutere, men det staaer for mig ganske klart, at hvis Nationalbanken vilde operere sammen med Staten,